

R O M A N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

D E C I Z I A nr.300

Dosar nr.6770/2/2009

Ședința publică de la 22 ianuarie 2013

Președinte:	Doina Duican	- judecător
	Rodica Voicu	- judecător
	Luiza Maria Păun	- judecător
	Anca Nechita	- Magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr. 4313 din 21 iunie 2011 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Dezbaterile au fost consemnate în încheierea cu data de 8 ianuarie 2013 iar pronunțarea deciziei s-a amânat la data de 22 ianuarie 2013.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Circumstanțele cauzei

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, reclamantul Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat în contradictoriu cu pârâta Ionescu Smaranda Eugenia să se constate calitatea de colaborator al securității.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că la data declanșării verificărilor, pârâta avea calitatea de candidat la funcția de deputat în Parlamentul României și ulterior de candidat pentru Parlamentul European, iar potrivit prevederilor art. 3 alin. introductiv coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II precum și ale art. 33

alin. 1 din OUG nr. 24/2008, CNSAS verifică din oficiu, sub aspectul stabilirii calității de lucrător sau colaborator al securității, persoanele care au candidat sau dețin/ocupă demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h)¹.

Reclamantul a mai arătat că așa cum rezultă din cuprinsul Notei de constatare nr. S/D.I./I/1602/22.05.2009, pârâta Ionescu Smaranda Eugenia (fostă Necșulea) a fost recrutată de către Direcția a II-a, Serviciul 12, Biroul 1 din cadrul Securității, în perioada 1963-1967, semnând angajament în data de 29.06.1963, numele conspirative atribuite de către organele de securitate au fost „CORINA”, respectiv „SUZANA”.

În ședința publică de la data de 21.06.2011, Curtea de apel a apreciat că cererea pârâtei de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, și a dispus înaintarea excepției de neconstituționalitate Curții Constituționale.

Prin Sentința nr.4313 din 21 iunie 2011, Curtea de Apel București a respins acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâta Ionescu Smaranda Eugenia.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut în esență că angajamentul pârâtei, invocat de reclamant, nu poate reprezenta, prin el însuși, un act de colaborare cu organele de securitate, în sensul art. 2 din OUG 24/2008 întrucât nu reprezintă un act de „furnizare de informații”

Referitor la raportul întocmit de organul de securitate, prima instanță a constatat că reclamantul nu a putut pune la dispoziția instanței nota dată de pârâtă ci doar raportul întocmit de organul de securitate, în acest raport nefiind informațiile concrete furnizate de pârâtă.

Prin urmare, judecătorul fondului a constatat că aprecierea organului de securitate potrivit căreia din informațiile furnizate rezultă că turistul francez este un element dușmănos, nu poate constitui o probă certă în acest sens.

Recursul

Împotriva sentinței pronunțată de Curtea de Apel București, a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, criticând sentința pentru nelegalitate și netemeinicie.

În motivarea cererii de recurs, reclamanta Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a arătat în esență următoarele:

-A arătat recurentul că, pârâta I.S.E. a colaborat și a informat organele de securitate, sub acoperirea numelor conspirative „Corina” și „Suzana” despre atitudini potrivnice regimului comunist manifestate de un turist francez. Despre această persoană se arată că pârâta a dat o notă în care arată diferite aspecte interesante din care rezultă că este un element dușmănos.

Recurentul a arătat în acest context că ofițerul de securitate arată că „Nota va fi exploatată la Serv. T, ceea ce înseamnă că informația nu rămânea fără urmări.

-A arătat de asemenea recurentul că sunt întrunite în cauză cele 2 condiții impuse de art. 2 lit. b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 pentru reținerea calității de colaborator al securității.

-Consideră recurentul că instanța de fond a pronunțat o sentință nelegală și netemeinică deoarece a concluzionat că nu se poate stabili că informațiile furnizate s-u referit la activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar.

Astfel, se arată că în mod greșit instanța de fond a considerat că informația preluată de la pârâtă a fost posibil să fi fost supralicitată de ofițerul de securitate care era interesat în acest sens. În această privință se arată de recurs că legiuitorul instituie o prezumție de veridicitate a informațiilor existente în „relatările verbale reținute în scris de lucrătorii operativi.

A mai arătat recurentul că nu se poate reține că ofițerul de securitate ar fi fost interesat să supraliciteze importanța informațiilor furnizate întrucât dimpotrivă interesul acestora

era să raporteze cât mai puține cazuri de atitudini potrivnice puterii comuniste.

În drept, cererea de recurs se întemeiază pe dispozițiile art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă art. 304¹ Cod procedură civilă.

Procedura în fața instanței de recurs

Pârâta intimată a formulat concluzii scrise și a solicitat respingerea recursului ca nefondat arătând că nu îi aparține sintagma „element dușmănos” ci aceasta a spus securistul respectiv. Pârâta – intimată a făcut referire și la Decizia Curții Constituționale nr. 672/26 iunie 2012 privind declararea ca neconstituționale a sintagmelor „indiferent sub ce formă” și „relatări verbale consemnate de lucrători Securității”.

A mai arătat pârâta – intimată că nu se găsesc la dosar nici o notă sau raport semnat de către aceasta, că nu a furnizat informații de nici o natură, nu a semnat vreo notă sau vreun raport vizând îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

S-au depus în conformitate cu prevederile art. 305 Cod procedură civilă, înscrisuri în dovedirea cererii de recurs.

Considerentele și soluția instanței de recurs

Analizând cererea de recurs, motivele invocate, normele incidente în cauză și în conformitate cu prevederile art. 304¹ Cod procedură civilă, Înalta Curte constată că aceasta este întemeiată în cauză fiind incidente dispozițiile art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă.

Argumente de fapt și de drept relevante

În conformitate cu prevederile art. 2 lit. b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 „colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat

îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor;”

Intimatul - recurent Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a investit instanța de contencios administrativ competentă, în temeiul art. 11 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și de conspirarea Securității, cu o acțiune având ca obiect constatarea calității de colaborator pentru pârâta – intimată.

Prima instanță a reținut în mod greșit că din probele furnizate nu se poate concluziona că pârâta – intimată a furnizat în mod real informații din cele vizate de art. 2 lit. b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008.

Înalta Curte reține în raport de criticile formulate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008.

Intimata – pârât atunci când a formulat cererea de probatorii cu înscrisuri la judecarea cauzei la instanța de fond a arătat că din înscrisuri va rezulta faptul că aceasta a colaborat în mod fortuit, cu organele de securitate și nu prin propria voință și că organele de securitate au renunțat la colaborarea cu pârâta.

Pornind de la această apărare a pârâtei, în primul rând se trage concluzia că pârâta a recunoscut colaborarea cu agenții de securitate, cu explicația că a fost o colaborare fortuită și că agenții de securitate au renunțat la colaborarea cu acesta.

Aceste susțineri în mod parțial au corespondență în materialul probator existent la dosar. Astfel, pârâta a semnat un angajament de colaborare la data de 29 iunie 1963, semnat de aceasta și consimțind să aibă pe viitor numele conspirativ „Corina”. Nu rezultă din Raportul privind felul în care a decurs recrutarea, că recrutarea s-a făcut în mod fortuit, dimpotrivă s-a consemnat în raport că pârâta – intimată N.S. „s-a arătat dispusă să ne dea și în viitor orice fel de relații, ori de câte ori vom avea nevoie” (f.29,30 dos. fond).

În nota de constatare nr. 2102/15 februarie 1964 – asupra agentei „Corina” se arată că în toată această perioadă de colaborare, „agenta a furnizat o serie de materiale despre turiștii occidentali și reprezentanții de firme turistice care ne-au vizitat țara” (fila 46 dosar fond).

În nota 21/02/17 martie 1964 – „Corina a furnizat informații despre madame – însă această notă – nu este semnată olograf ci poartă o semnătură dactilografiată (f.54 dosar fond).

În raportul 2121/23.03.1963 despre felul cum a decurs contactarea lui NS se arată că aceasta a relatat diferite aspecte despre anumite persoane (profesoara familia) și „ a dat o notă în care arată diferite aspecte interesante din care rezultă că este un element dușmănos. Nota va fi exploatată la Serv. 7” (f.29 dosar fond).

Coroborând toate aceste probe indirecte cu înscrisul 2102/7.03.1964, Raport cu propunere de recompensare a agentei Corina în care se arată pentru că „agenta a furnizat o serie de materiale informative utile organelor noastre cu privire la turiștii occidentali, având în vedere că este o agentă bună sinceră și atașată organelor noastre, propunem să se aprobe să i se

facă un cadou cu ocazia zilei de 8 martie și zilei ei de naștere în valoare de 56 lei” (f.42,43 dosar fond).

Este adevărată susținerea pârâtei în sensul că organele de securitate au renunțat la colaborarea cu aceasta la data de 9 iunie 1967, însă aceasta a fost recrutată din nou, cu numele conspirativ Suzana în martie 1972.

Înalta Curte reține și din perspectiva considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 672/26 martie 2012 – privind analizarea atentă și completă a „relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității” – cu informațiile sau datele provenite din alte documente, că rezultă din cele prezentate mai sus o colaborare reală și efectivă, eficientă, apreciată de organele securității în persoana pârâtei intimat.

- În ceea ce privește natura informațiilor furnizate care să fi fost în măsură să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Înalta Curte reține că este îndeplinită și această condiție, pârâta fiind recrutată în scopul urmăririi informative a cetățenilor străini veniți în România ca turiști iar în cea de-a doua perioadă pentru a culege informații legate de aplicarea corectă a HCM.18 care reglementează relațiile cetățenilor români din ministere și instituții centrale cu cetățenii străini.

În nota de analiză nr. 223/B2/ din 1.05.1973 – se arată că „Suzana” „ a intrat în contract sub îndrumarea noastră despre unele personalități venite pe linia ONU la București și relațiile acestora din România cât și alte probleme”. (f.118 dosar fond).

În nota informativă olograf „Corina” din 10 februarie 1964, pârâta, furnizează informații cu lux de amănunte despre vizita turistei care se întorcea de la Craiova, cu cine s-a întâlnit, ce locuri a vizitat, ce impresii avea despre români, că nu era mulțumită că o ghidă nu avea voie să mănânce la masă cu străinii, că nu a găsit cărți în limbi străine, nici filme colorate, că nu i s-ar fi permis să meargă acolo unde ar fi vrut, că sistemul

administrativ la noi funcționează prost, că a scris într-un jurnal toate impresiile urmând să le publice...” (f.134 – 136 dosar fond).

- Este lesne de înțeles că toate informațiile furnizate de pârâtă aveau urmări și respectiv încălcări al drepturilor fundamentale ale omului, văzute mai ales din perspectiva epocii respective dar și ale societății contemporane.

Informațiile date despre cetățenii străini aflați în România vizau acțiuni și măsuri care presupuneau încălcarea dreptului la viață privată .

Nu pot fi reținute ca fiind corecte aprecierile instanței de fond, în cauză fiind suficiente probe, arătate mai sus, care să contureze îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 2 alin. 1 lit. b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, deoarece mixtiunile în viața și conștiința persoanelor care vizitau România sau care aveau legături cu străinii în timpul regimului comunist, în felul în care a procedat pârâta, încalcă dreptul la viață privată a individului și dreptul la libertatea de exprimare, dreptul oricărei persoane de a nu expune altora, aspectele cele mai intime ale ființei sale, despre elementele care privesc modul de a gândi și care trebuie să rămână inaccesibile.

Față de cele reținute mai sus rezultă că sunt îndeplinite în cauză condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008.

Temeiul legal al soluției adoptate în recurs

În conformitate cu prevederile art. 312 alin. 1 Cod procedură civilă coroborat cu art. 304 pct.9 Cod procedură civilă, Înalta Curte, va admite recursul, va modifica sentința recurată în sensul că admite acțiunea, constată calitatea pârâtei intime de colaborator al securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII**

DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr. 4313 din 21 iunie 2011 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată, în sensul că admite acțiunea și constată calitatea pârâtei - intimat Ionescu Smaranda Eugenia de colaborator al Securității.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 22 ianuarie 2013 .

JUDECATOR,

D. Duican

JUDECATOR,

R. Voicu

JUDECATOR,

L.M. Păun

MAGISTRAT ASISTENT,

A. Nechita

Red.RV
Tehnored. C.G.
4 ex.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Coul. Adm. x Fiscal.*

Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe Nr. *6770/2/2009*
se legalizează ca atare.

S-a anulat chitanța/fosia de vărsământ Nr.
în sumă de lei
GREFIER ȘEF *[Signature]*

Irevocabilă